

LAUSUNTO KEMIJOEN VESISTÖALUEEN VESIENHOITOSUUNNITELMASTA VUOSILLE
2022-2027

146/11.03.03/2021

MELAYMP 23.02.2021 § 27

Valmistelija ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää:

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa asiakirjoista : ” **Ehdotukset Kemijoen ja Tornionjoen sekä Tonon-Näätämojoen-Paatsjoen vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmiksi vuosiksi 2022–2027**

Tausta

Vesienhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006). Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä. Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset sekä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Suunnitelma laaditaan kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Vesienhoitosuunnitelmat vuoteen 2021 on hyväksytty valtioneuvostossa v. 2015. Nyt ne on tarkistettu koskemaan vuosia 2022–2027.

Tavoitteet

Vesienhoidon tavoitteena on estää jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Tavoitteen saavuttamiseksi suunnitellaan ja toteutetaan vesien tilaa parantavia toimenpiteitä ja seurataan niiden vaikutuksia kaikilla Suomen vesienhoitoalueilla. Vesienhoitoa on Suomessa toteutettu jo vuosikymmenien ajan, mutta nykyisessä muodossaan vesienhoidon suunnittelu käynnistyi EU:n vesipolitiikan puitteiden tultua voimaan vuonna 2000. Suunnittelu etenee kuuden vuoden jaksoissa. Nyt käynnistyneen suunnittelukierroksen aikana tarkistetaan vesienhoitoaluekohtaiset vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat vuosille 2022-2027 laajassa yhteistyössä ja eri tahoja kuullen.

Kuulemisessa pyydetään palautetta vesienhoitosuunnitelmaehdotuksista. Lisäksi kerrotaan SOVA-lain mukaisen ympäristöselostuksen

valmistelusta. Saatu palaute hyödynnetään toimenpideohjelmien ja vesienhoitosuunnitelmien valmistelussa.

Linkit

<http://www.ymparisto.fi/vaikutavesiin> - Linkki kuulemissivuille. Täällä voit tutustua kuulemisaineistoon "Vesienhoito" osion alta.

LIITE

Tiivistelmä Kemijoen vesienhoitosuunnitelmasta vuosille 2022-2027

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ :

Annetaan seuraava lausunto :

Kemijoen vesienhoitoalue on pinta-alaltaan (54831 km²) suurin Suomen vesienhoitoalueista ollen hieman yli puolet Lapin maakunnan pinta-alasta. Valuma-alueesta jonkin verran sijoittuu Venäjän ja Norjan puolelle.

Suomen pisimmän joen - Kemijoen varteen on sijoittunut monenlaisia vesistöön vaikuttavia toimintoja. Alueella on Suomen suurimmat tekojärvet ja Kemijoen pääuoma on vesivoimatalouden käytössä. Lapin asutus on keskittynyt vesistöjen ääreen vaikuttaen näin vesistöjen tilaan.

Juuri näinä aikoina on tehty Lapin kannalta merkittävä investointipäätös, joka koskee biotuotejalostamon sijoittamista Kemiin. On selvää, että Lapin metsien hyödyntäminen tämän päätöksen myötävaikutuksella lisääntyy. Yrittämisen ja asumisen edellytykset paranevat alueella, jota pidämme tietenkin myönteisenä asiana.

Vesienhoitosuunnitelman yhteenvedossa todetaan : "Uuden tiedon valossa metsätalouden kuormitus on suurempaa kuin aiemmin oletettiin." Metsien hyödyntämisen vesistövaikutuksiin on tulevaisuudessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota, koska puunkorjuun tehokkuuden oletetaan lisääntyvän uuden suuren investoinnin myötä.

Myös kaivostoiminnan tehostuminen on todennäköistä Kemijoen valuma-alueella. Suhangon kaivos Hankkeen uudet kaavailut ovat omalta osaltaan vaikuttamassa Kemijoen vedenlaatuun. Soklin hankkeen toteutuminenkaan ei ole mahdottomuus.

Vaelluskala-asia on ollut ajoittain kiihkeäkin puheenaihe Kemi- ja Ounasjoen alueella. Lausunnolla olevassa hoitosuunnitelman yhteenvedossa todetaan : "Joissakin vesistöissä on tarvetta parantaa ja elvyttää kalojen luontaista lisääntymistä".

Lapin ELY-keskus on tehnyt Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksen, joka koskee Kemijoen ja Raudanjoen kalatalousvelvoitteen muuttamista. Kyseisellä hakemuksella tähdätään vaelluska-

lakantojen elvyttämiseen Kemijoen valuma-alueella.

Vesienhoitosuunnitelmassa tulisi ottaa selkeämpi kanta vaelluska-
la-asiaan - ohjaahan suunnitelmaa vesipuitedirektiivi ja valtakunnalli-
nen kalatiestrategia.

Kemijoen vesistöalueen vesienhoitosuunnitelma on seikkaperäinen
ja hyvin laadittu asiakirja. Johdanto-osassa olevassa kartassa oleva
virhe on kuitenkin syytä korjata.
Kyseisessä kartassa Kemijoen vesistöaluetta ei mainita ollenkaan ja
virheellisesti tämä alue on merkitty Oulujoki-lijoki-alueeksi.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin.

LISÄTIEDOT: ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää, 0407555891

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Ei muutoksenhakua

Otteet:-
